

самобутності через поширення певних єдиних стандартів, яким має відповідати національна культура.

Таким чином, неможливо точно сказати чи є позитивним або негативним явище світової економічної глобалізації. Проте, стає зрозумілим, що в подальшому її не уникнути і необхідно надалі більш детально досліджувати наслідки глобалізаційних процесів з метою запобігання негативних моментів і посилення впливу позитивних.

Список використаних джерел

1. Власов В.І. Глобалістика і глобалізація: терміни і поняття (короткий словник). [Електронний ресурс] / В.І. Власов – Режим доступу : http://www.nbuiv.gov.ua/e-journals/INB/2010-4/10_vlasov.pdf.
2. Ткаченко, С. Є. Аналіз сучасних процесів світової економічної глобалізації / Світлана Євгенівна Ткаченко // Український журнал прикладної економіки. – 2019. – Том 4. – № 4. – С. 23–31.
3. *Основні тенденції сучасних процесів глобалізації* / О. В. Чернюк // Актуальні проблеми міжнародних відносин. - 2012. - Вип. 110(1). - С. 142-150.

Науковий керівник - Коваленко Г. В., кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет

СВІТОВИЙ ДОСВІД КОРПОРАТИЗАЦІЇ

Шевчук К., 2 курсу СП, студентка ФЕМ Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.

Гжицького,

Важливе значення розвитку корпоративного сектора України зумовлює актуальність проблеми вдосконалення державного регулювання корпоративного сектора національної економіки. Проблема загострюється у

зв'язку з недостатньою розробленістю в науковій літературі теоретичних і методологічних питань державного впливу на процеси корпоратизації, включаючи забезпечення захисту інтересів учасників процесу реорганізації компаній, питань володіння та розпорядження великими та дрібними пакетами акцій, запобігання корпоративних конфліктів. Відповідно доцільним є глибоке вивчення закордонного досвіду державного впливу на розвиток корпоративного сектора, особливо країн ЄС та США.

Корпоратизація та приватизація має велику історію і величезний накопичений досвід її проведення в різних країнах світу. Узагальнення досвіду приватизації в цих країнах дозволяє виділити ряд факторів, що впливають на успіх приватизації. Ці фактори, а також основні їх уроки є досвідом приватизації у країнах Східної і Центральної Європи.

Американський, європейський і японський досвід розвитку корпоративного управління дає можливість виявлення сутності корпоративних відносин і урахування інтересів різних структурних категорій суспільства. Однак, досягнення балансу інтересів учасників корпоративних відношень як основи прийняття ефективних корпоративних рішень пов'язано з існуванням низки проблем, зумовлених особливостями економічного і соціального розвитку українського суспільства, ступенем готовності українських громадян до сприйняття ідей корпоративного управління.

Проте, аналізуючи особливості державного регулювання корпоративного сектора в ринковій економіці, в першу чергу, необхідно вивчити західноєвропейський досвід. Крім того, потрібно враховувати, що корпоративне управління формується і розвивається невідривно від соціально-економічного оточення, воно залежить від країни з її історичними традиціями й економічними умовами, політичної ситуації [2, с. 12].

В Указі Президента України «Про корпоратизацію підприємств» подано таке визначення корпоратизації: «Це перетворення державних підприємств, закритих акціонерних товариств, більш ніж 75% статутного

фонду яких перебуває в державній власності, а також виробничих і науково-виробничих об'єднань, правовий статус яких раніше не був приведений у відповідність із чинним законодавством, у відкриті акціонерні товариства» [4]. З цього визначення можна дійти висновку, що корпоратизація сприяє зміні організаційно-правової форми суб'єкта господарювання, але форма власності все ж залишається незмінною. В Указі також зазначається, що корпоратизація не є підставою чи способом приватизації. Доктринальні тлумачення цього поняття здебільшого зводяться до того, що «суть корпоратизації полягає в реорганізації державного підприємства чи його об'єднання шляхом перетворення» [6, с. 234]. Отже, основною метою корпоратизації є реорганізація державного підприємства, спрямована на вдосконалення управління об'єктами державної власності.

Процеси розвитку корпоративних утворень у світі характеризуються тенденціями до формування потужних олігопольних чи монопольних утворень, які домінуватимуть в окремих галузях та сферах світового господарства одноосібно, встановлюючи свої ринкові закони або домовляючись між собою. А це може призвести до обмеження конкуренції на деяких товарних ринках з усіма можливими негативними наслідками.

Аналіз зарубіжного досвіду корпоративного управління (особливо це стосується американського і європейського) підтверджує можливість застосування ряду принципів і елементів в умовах формування корпоративних відносин на тлі становлення ринкової економіки в Україні.

Аналізуючи досвід корпоратизації в інших країнах можна зробити наступні висновки:

1. Досвід приватизації компаній у східноєвропейському регіоні показує, що відсутність чи невизначеність регуляторного середовища є навряд чи не самим головним фактором, що змушує потенційних інвесторів відмовлятися від участі в конкурсі на придбання пакета акцій компанії.

2. Серед розглянутих країн тільки Угорщина, що почала корпоратизацію першою в регіоні, повною мірою скористалася перевагами раннього терміну початку корпоратизації..

3. Розмір пакета, що пропонувався для продажу стратегічному інвестору на першому етапі корпоратизації, складав від 30 до 60%. Як правило, у країнах, що почали корпоратизацію пізніше, розмір пакета, пропонованого стратегічному інвестору, був більш високим.

4. Великий розмір очікуваних надходжень від корпоратизації національного приводить до того, що процес корпоратизації знаходиться в центрі уваги всіх політичних сил країни і громадськості в цілому. Відсутність прозорості процедури корпоратизації, особливо на етапі первинного продажу пакета акцій стратегічному інвестору, може призвести до голосних скандалів і навіть до вимог щодо скасування корпоратизації оператора.

5. З метою збільшення інвестиційної привабливості уряди країн регіону гарантували збереження монопольного положення на ринку протягом декількох років. Збереження монополії допомагає максимізувати надходження від корпоратизації.

На сьогоднішній день в Україні в основному створені інституціональні та правові умови для розвитку корпоративного сектора економіки, але вони потребують вдосконалення та максимального наближення до світових стандартів, які передбачають сприяння розвитку конкуренції і антимонопольне забезпечення.

Формування корпоративних норм господарювання знаходиться на етапі становлення, з урахуванням всього прогресивного зі світового досвіду як в законодавчій, так і практичній сферах. Разом з тим, розвиток українського корпоративного управління потребує урахування його особливостей, а саме передумов виникнення, забезпечення відповідним українським законодавством, прийнятністю існуючих світових моделей

корпоративного управління в сучасних соціально-політичних і економічних умовах розвитку.

Аналіз еволюції та існуючих моделей державного регулювання корпоративного сектора в країнах ЄС та США, а також сучасних змін, які в них відбуваються, свідчить про те, що сьогодні не можна сказати, що якась із розглянутих моделей є досконалою. Тому українська модель державного регулювання корпоративного сектора, що перебуває в процесі становлення, повинна вбирати у себе риси описаних вище підходів: і європейської, і американської. Для визначення подальшого розвитку державного регулювання корпоративного сектора в Україні потребує окремого дослідження особливості регуляторних механізмів у сфері корпоративних відносин у сучасних ринкових умовах.

Список використаних джерел

1. Буряк П. Ю., Татарин Н. Б. Корпоративне управління: особливості розвитку в Україні. *Фінанси України*. 2006. №6. С.17-19.
2. Задихайло Д.В., Кібенко О. Р., Ньюарова Г.В. Корпоративне управління. Харків: Літера, 2003. 486 с.
3. Коробка С. В. Корпоративне управління в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення. *Науковий вісник ЛНУВМ та БТ ім. С.З. Гжицького*. Львів. 2016. т 18. № 2 (69). С. 80-84.
4. Про корпоратизацію підприємств : Указ Президента України від 15.06.1993 № 210/93. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/210/93>. (дата відвідування 14.03.2021)
5. Регламентация функциональных служб корпоративных предприятий / В. І. Павлов та ін.. Київ, 2006. 341 с.
6. Рябая Г. К. Становлення процесів корпоратизації в Україні. *Наукові записки*. 2012. Вип. 12, Част. II. С. 234–237.
7. Москалюк Н. Б. Механізм корпоратизації як передумова до припинення права державної власності: історичні аспекти, сучасний стан і перспективи

розвитку. URL: <http://pyuv.onua.edu.ua/index.php/pyuv/article/view/514> (дата відвідування 14.03.2021)

Науковий керівник: Коробка С.В. к.е.н, доцент кафедри менеджменту, Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

РОЗВИТОК ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Яценко К. С., здобувач вищої освіти групи БЗ/1, Миколаївський національний аграрний університет

На всіх історичних етапах розвитку держави зовнішньоекономічна діяльність впливала на вирішення економічних проблем на різних рівнях: народного господарства в цілому, окремих регіонів, об'єднань, підприємств. Як частина загальної структури народного господарства, зовнішньоекономічна діяльність впливає на удосконалювання внутрішньогосподарських пропорцій, розміщення і розвиток виробничих сил.

Зовнішньоторговельна діяльність України є одним із найважливіших напрямків розвитку підприємництва. Завдяки їй забезпечується покриття потреб країни світового співтовариства у сировині, матеріалах, паливі, енергоносіях, машинах, обладнанні та устаткуванні, товарах широкого вжитку, послугах. Разом з тим вона є суттєвим джерелом валютних надходжень до державного бюджету. В ринкових умовах зовнішньоекономічна діяльність виступає невід'ємним напрямом підприємництва багатьох великих, середніх та малих фірм, які функціонують у промисловості, сільському господарстві, будівництві, зв'язку, на транспорті, у фінансовій сфері тощо.

Україна нині на ринку високотехнологічних товарів є неконкурентоспроможною. Так, в дослідженні О.А. Меха показано, що обсяги